



Fullmäktigeuppdraget enligt kommunallagen

Lina Kolsmyr, chefsjurist Koncernkontoret

Juridiskt ramverk

SVERIGES
RIKES
LAG

Regeringsformen (1:1 RF)

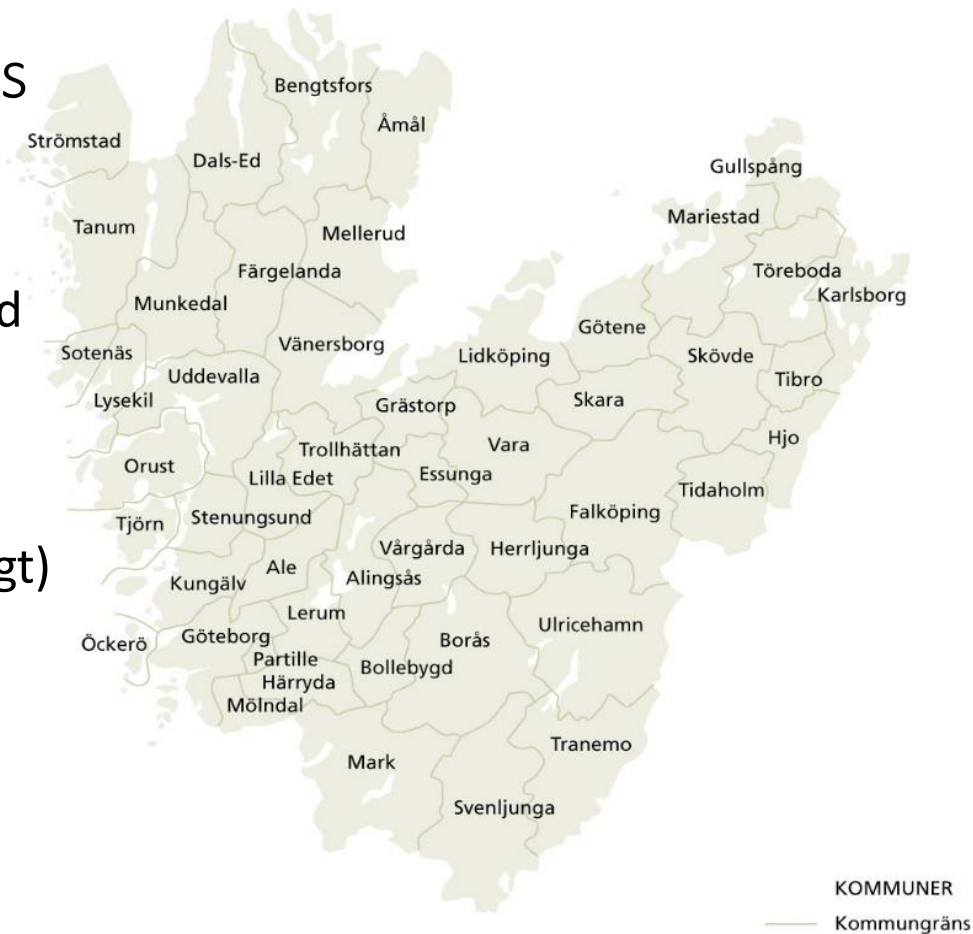
- All offentlig makt i Sverige utgår från folket.
- Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt.
- Den förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statsskick och genom kommunal självstyrelsen.
- Den offentliga makten utövas under lagarna.

Kommunallagen (KL)

- Sverige är indelat i kommuner och regioner (1:1 KL)
- Dessa sköter på demokratins och den kommunala självstyrelsens grund de angelägenheter som anges i denna lag eller annan författning (1:2 KL)
- Kommunallagen ger de grundläggande reglerna för ansvar och beslutanderätt i en region

Västra Götalandsregionens ansvarsområden

- Hälsa- och sjukvård och tandvård
- Kollektivtrafik
- Tillväxt- och utveckling
- Kultur, turism, utbildning (frivilligt)
- Befogenheter i övrigt enligt kommunallagen



Kommunal kompetens

- Allmänintresse
- Lokaliseringsprincipen
- Likställighetsprincipen
- Allmännyttig verksamhet utan vinstsyfte
- Allmänt näringslivsfrämjande åtgärder
- Stöd till enskild näringsidkare kräver synnerliga skäl
- Självkostnadsprincipen



Organisation och verksamhetsformer

- Det finns EN beslutande församling: regionfullmäktige (3:1 KL)
- Regionfullmäktige
 - ska tillsätta en regionstyrelse (3:3 KL)
 - ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra regionens uppgifter (3:4 KL)
 - bestämmer nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden i reglementen (6:44 KL)

Vem bestämmer?

Fullmäktige

Styrelsen eller annan nämnd

Presidiet, utskott eller individ

Reglemente,
delegering

Delegering

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

- **mål** och riktlinjer för verksamheten,
- **budget, skatt** och andra viktiga ekonomiska frågor,
- **nämndernas organisation** och verksamhetsformer,
- **val** av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar,
- val av revisorer,
- grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda,
- **årsredovisning** och ansvarsfrihet, samt
- **folkomröstning** i kommunen eller regionen.



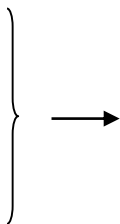
Fullmäktige

- Övergripande mål och inriktning
- Prioriteringar och fördelning av resurser
- Reglemente

- Fördelar budgeten till de olika nämnderna

- Utövar regionens beslutanderätt

- Övergripande politiska ansvaret för regionens verksamhet



Nämnd/Styrelse

- Inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges beslut och enligt lag.

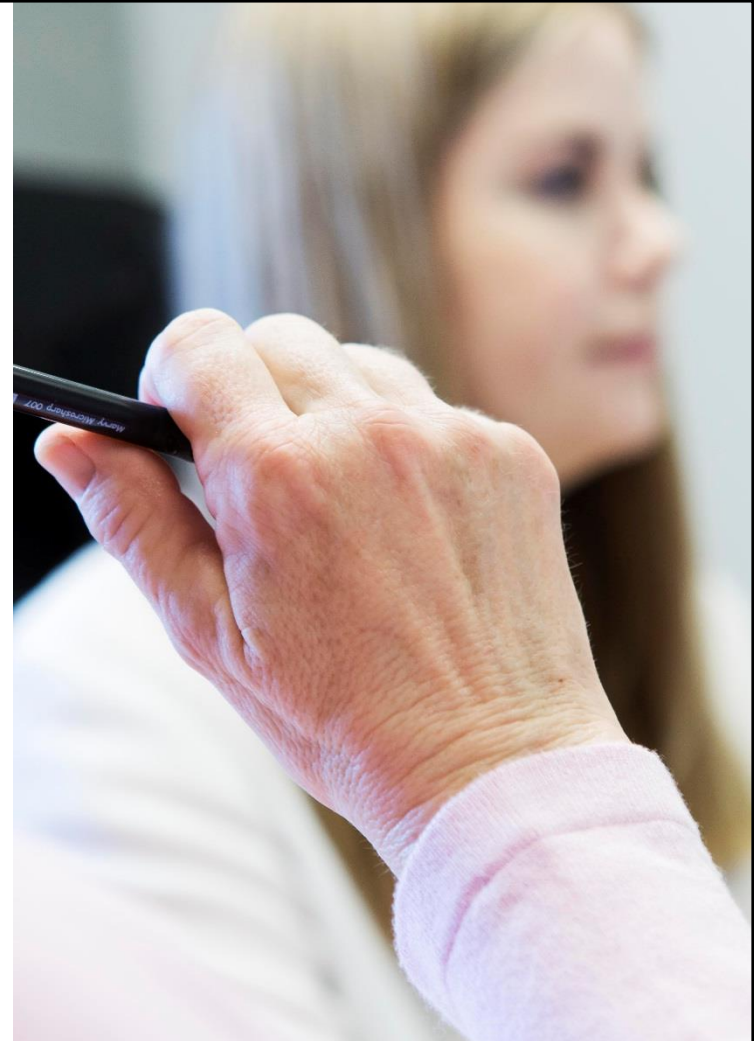
- Beslutar hur pengarna ska användas av det egna ansvarsområdet

- Förvaltar och verkställer

- Agerar självständigt och på eget ansvar vid handläggning av konkreta ärenden

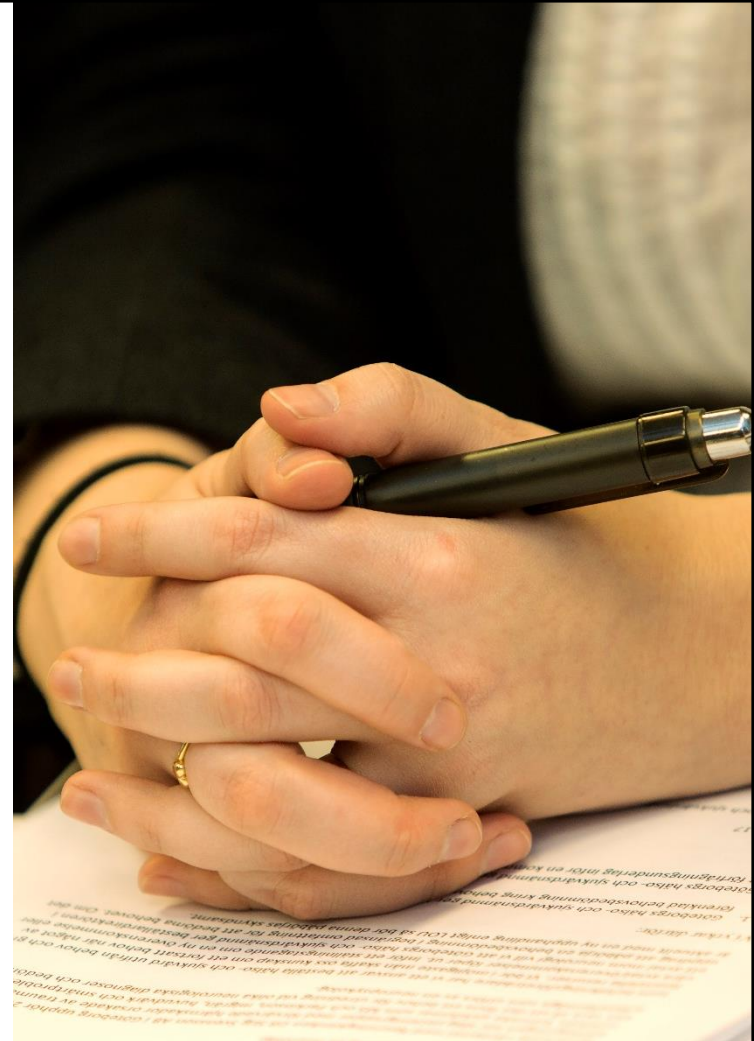
”Rättigheter” för fullmäktigeledamot

- Ledighet från anställning för att fullgöra uppdraget
- Skälig ersättning för förlorad arbetsinkomst
- Kallas till sammanträden
- Väcka ärenden genom motion
- Ställa interpellationer och frågor
- Delta i debatt, överläggning och beslut
- Avstå från att delta i omröstning eller beslut
- Reservera sig mot beslut



Motioner

- Väcks av ledamot genom att den lämnas in till fullmäktiges sekretariat - anmäls till nästa sammanträde
- Tjänstgörande ersättare kan lämna in motion till sekretariatet under fullmäktiges sammanträde - anmäls under sammanträdet
- Endast ett ämne
- Fullmäktige beslutar om till vem motionen ska remitteras, skyldighet för nämnderna att svara



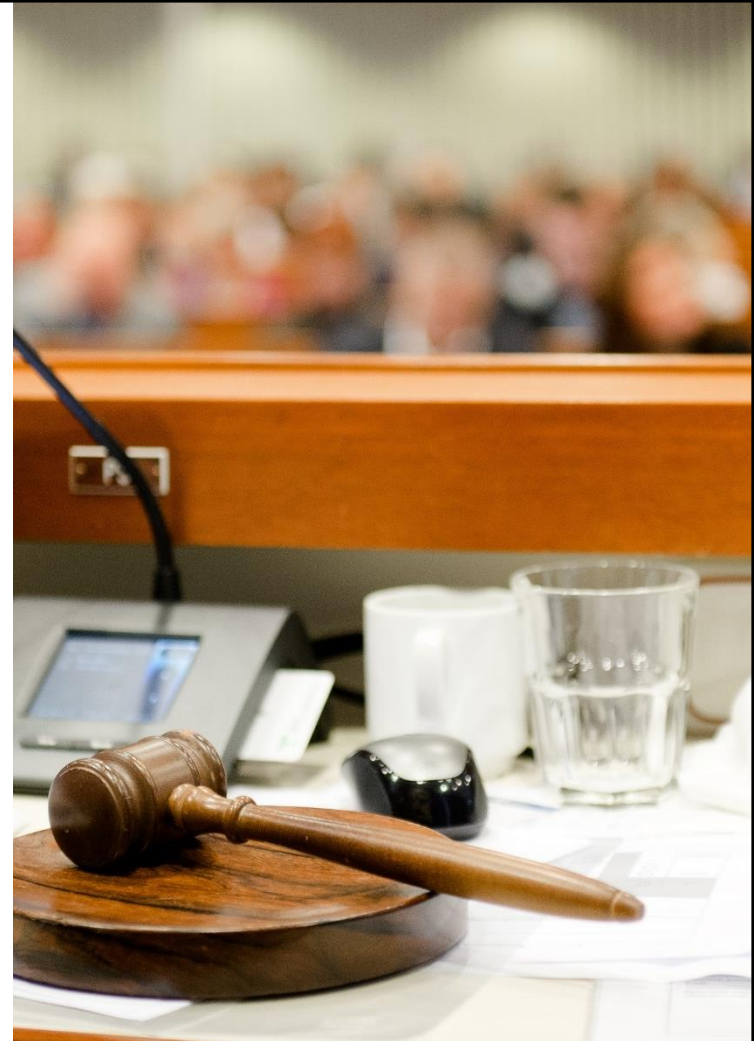
Interpellationer och frågor

- Ledamöternas möjlighet att ställa frågor till ordföranden i nämnd eller annan förtroendevald som fullmäktige beslutat
- **Interpellation** används vid mer komplexa frågor och när svaret lämnas i fullmäktige kan alla delta i debatten
- **Fråga** är ofta av enklare slag och då svaret lämnas får bara den som ställt frågan och den som skall svara yttra sig



Deltar inte i beslut

- Den ledamot som tänker avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.
- Den som inte anmält detta anses ha deltagit i de beslut som fattas med acklamation.



Reservation

- Den som deltagit i ett beslut har rätt att anmäla reservation mot beslutet
- Kan vara muntlig eller skriftlig, motiverad eller omotiverad
- Reservationen ska anmälas innan sammanträdet avslutats



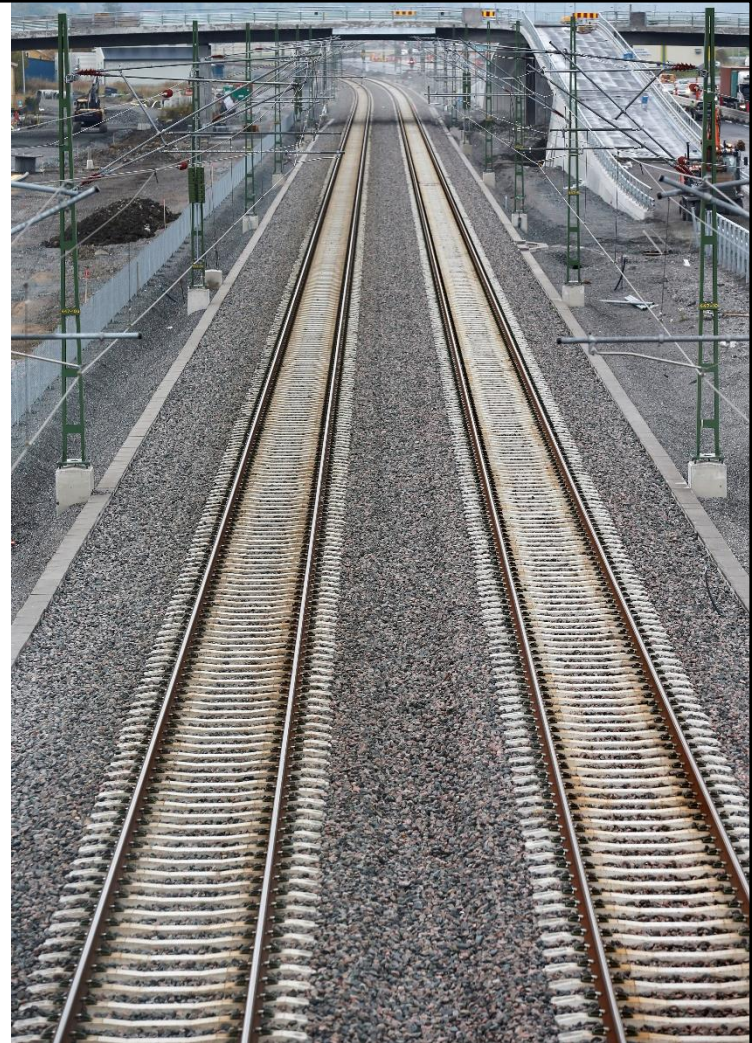
Jäv

- En ledamot får inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, föräldrar, barn eller syskon eller någon annan närstående.
- Ska anmälas till ordföranden och ersättare kallas in.



Prövningsmöjligheter

- Varje medlem av en kommun eller ett landsting har rätt att få lagligheten av kommunens eller landstingets beslut prövad genom att överklaga dem hos förvaltningsrätten.



Ett överklagat beslut ska upphävas om

1. Det inte har tillkommit i laga ordning
2. Beslutet hänför sig till något som inte är en åtgärd för kommunen eller landstinget,
3. Det organ som har fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. Beslutet strider mot lag eller annan författning.

Förvaltningsrätten får inte besluta annat – bara upphäva!

